

□ Начало Карта на сайта Контакти МИНИСТЕРСТВО Министър Кабинет Главен Секретар Структура Второстепенни разпоредители с бюджет Държавни предприятия История Кариери Декларации по ЗПКОНПИ ПОЛИТИКИ Труд Заетост Пенсии Работа в чужбина Деца и семейства Социално включване Социално подпомагане Социални услуги Хора с увреждания Демографска политика Равни възможности Международна дейност Обществени обсъждания ДОКУМЕНТИ Закони Наредби Правилници Постановления Решения Класификации Проекти на нормативни актове Стратегии Стратегическо планиране Ежегодни цели на МТСП по член 33а от Закона за администрацията Програмен бюджет на МТСП и отчети Отчети на Сметната палата СЕБРА Държавни предприятия Други АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ ПРОФИЛ НА КУПУВАЧА Процедури след 01 април 2015 г. Процедури от 1 октомври 2014 г. – 01 април 2015 г.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ Въпроси и отговори Често задавани въпроси Митове и факти ПРЕСЦЕНТЪР БЛОГ По Кодекса за социално осигуряване По Кодекса на труда По Кодекса за социално осигуряване По Кодекса за социално осигуряване 1. Обезщетения при временна неработоспособност и трудоустрояване (чл. 40, ал. 1 и 2 от Кодекса за социално осигуряване) а) Осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Изискването за 6 месеца осигурителен стаж не се отнася за лицата, ненавършили 18-годишна възраст; б) Осигурените лица за трудова злополука и професионална болест имат право на парично обезщетение за трудова злополука или професионална болест, както и на обезщетение при трудоустрояване в тези случаи независимо от продължителността на осигурителния стаж. Няма значение кога е натрупан необходимия 6 месечен осигурителен стаж – непосредствено преди ползването на обезщетението или по-рано, няма значение също дали стажът е прекъснат или е непрекъснат, дали е положен при един или при повече работодатели. Възнаграждение, от което се определя обезщетението при временна неработоспособност (чл. 41 от Кодекса за социално осигуряване) Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изчислява в размер 80 на сто, а за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест - в размер 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица - внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 18 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на неработоспособността. Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване не може да надвишава среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението. За дните, включени в 18-месечния период, се взема предвид среднодневната минимална работна заплата за страната за съответния период, ако лицето: 1. не е било осигурено за общо заболяване и майчинство; 2. е ползвало неплатен отпуск, който се зачита за трудов или служебен стаж; 3. е ползвало отпуск за отглеждане на малко дете; или 4. е било осигурено по законодателството на друга държава по условията на международен договор, по който Република България е страна. За дните, включени в 18-месечния период, през които лицето е получавало парично обезщетение от общественото осигуряване за временна неработоспособност, за бременност и раждане или при осиновяване на дете от 2- до 5- годишна възраст, се взема предвид доходът, от който е определено паричното обезщетение. Сумата, от която се изчисляват паричните обезщетения, не може да бъде по-голяма от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за периода, от който се определят паричните обезщетения – за 2017 г. максималният месечен размер на осигурителния доход е 2600 лева. За придобиване право на парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изисква 6 месечен осигурителен стаж, но размерът на обезщетението се изчислява от 18-месечен период. 2. Обезщетения поради карантина или отстраняване от работа (чл. 43 от Кодекса за социално осигуряване) Парично обезщетение за временна неработоспособност поради карантина или отстраняване от работа по предписание на здравните органи се изплаща за времето, за което осигуреният е под карантина, както и за времето на отстраняване от работа, ако осигуреният не може да бъде трудоустроен на друга подходяща работа през това време, но за не повече от 90 календарни дни през една календарна година. □ 3. Обезщетения за санаторно-курортно лечение (чл. 44 от Кодекса за социално осигуряване) На неработоспособните лица, изпратени от здравните органи на санаторно-курортно лечение, парично обезщетение се изплаща за целия им престой, включително до три календарни дни за пътуване, в размерите, определени съответно за общо заболяване или за трудова злополука и професионална болест. □ 4. Обезщетение за гледане на болен член от семейството (чл. 45 от Кодекса за социално осигуряване) Парично обезщетение при условията и в размера на паричното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изплаща за: 1. гледане или належашо придружаване за медицински преглед, изследване или лечение в страната или в чужбина на болен член на семейството над 18-годишна възраст - на всеки осигурен до 10 календарни дни през една календарна година; 2. гледане или належашо придружаване за медицински преглед, изследване или лечение в страната или в чужбина на болно дете до 18-годишна възраст - до 60 календарни дни през една календарна година общо за всички осигурени членове на семейството, в този срок не се включва времето за гледане на дете по т. 3 - 5; 3. гледане на дете под карантина до 18-годишна възраст, болно от заразна болест - до изтичането на срока на карантината; 4. гледане на болно дете до 3-годишна възраст, настанено в заведение за болнична помощ заедно с осигурения - за времето, през което осигуреният е бил в заведението; 5. гледане на здраво дете, върнато от детско заведение поради карантина - докато трае карантината. За един и същи осигурителен случай за едно и също време парично обезщетение може да се изплаща само на един осигурен член на семейството. За гледане на хронично болен член на семейството парично обезщетение се изплаща само при изостряне на заболяването. За членове на семейството на осигуреното лице се считат неговите възходящи и низходящи по права линия, съпругът и съпругата. Паричното обезщетение по т. 2, 3, 4 и 5 се изплаща и за гледане на дете, настанено при близки, роднини или приемно семейство

по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето. □ 5. Парично обезщетение при трудоустрояване (чл. 47 от Кодекса за социално осигуряване) При трудоустрояване поради временно намалена работоспособност вследствие на общо заболяване, трудова злополука или професионална болест на осигурения се изплаща парично обезщетение, ако на новата работа се намали трудовото му възнаграждение. Дневното парично обезщетение е в размер на разликата между полученото среднодневно брутно трудово възнаграждение през 18-те календарни месеца, предхождащи месеца на трудоустрояването, но не повече от среднодневния размер на максималния месечен осигурителен доход, и получаваното среднодневно брутно трудово възнаграждение след трудоустрояването. Паричното обезщетение се изплаща за времето на трудоустрояването, но за не повече от 6 месеца. □ 6. Обезщетение при трудоустрояване поради бременност или кърмене или напреднал етап на лечение ин-витро (чл. 48 от Кодекса за социално осигуряване) При трудоустрояване на друга работа поради бременност или кърмене на дете или напреднал етап на лечение ин-витро на осигурената жена се изплаща парично обезщетение, ако на новата работа се намали трудовото ѝ възнаграждение. Дневното парично обезщетение е в размер на разликата между полученото среднодневно брутно трудово възнаграждение през 24-те календарни месеца, предхождащи месеца на трудоустрояването, но не повече от среднодневния размер на максималния месечен осигурителен доход, и получаваното среднодневно брутно трудово възнаграждение след трудоустрояването. □ 7. □ Обезщетение за бременност и раждане (чл. 48а, 49 и 50 от Кодекса за социално осигуряване) Осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за бременност и раждане вместо трудово възнаграждение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Паричното обезщетение при бременност и раждане се изплаща за срок 410 календарни дни, от които 45 дни преди раждането. Дневното парично обезщетение при бременност и раждане се определя в размер на 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица - внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност поради бременност и раждане. Дневното парично обезщетение не може да бъде по-голямо от среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението, и по-малко от минималната дневна работна заплата, установена за страната. Осигуреният за общо заболяване и майчинство баща (осиновител) има право на парично обезщетение при раждане (осиновяване) на дете в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 15 календарни дни, през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 и 9 от Кодекса на труда, когато отговаря на условията по чл. 48а. □ 8. Обезщетение при неизползване на отпуска за бременност и раждане (чл. 50а от Кодекса за социално осигуряване) Майката (осиновителката), която е осигурена за общо заболяване и майчинство и е имала право на обезщетение за бременност и раждане, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от това обезщетение, когато: 1. след изтичането на периодите след раждането, които се разрешават с актове на здравните органи, не ползва отпуск за бременност и раждане или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване; 2. след изтичането на периодите след раждането, които се разрешават с актове на здравните органи, самоосигуряващото се лице започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство. □ 9. Обезщетение при бременност и раждане при прекратяване на осигуряването (чл. 52 от Кодекса за социално осигуряване) При прекратяване на осигуряването за общо заболяване и майчинство през време на получаване на обезщетение за бременност и раждане на осигуреното лице се изплаща парично обезщетение до изтичане на срока на обезщетението за бременност и раждане – 410 дни, от които 45 дни преди раждането. □ 10. Обезщетение при смърт или при заболяване на майката (чл. 51 от Кодекса за социално осигуряване) При смърт или тежко заболяване на майката (осиновителката), което я възпрепятства да гледа детето, на лицето, което ползва отпуска по чл. 167 от Кодекса на труда, се изплаща паричното обезщетение по чл. 49, чл. 53 или чл. 53а - за бременност и раждане, за отглеждане на малко дете и при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст. Обезщетението се изплаща и на самоосигуряващите се лица, които са осигурени за общо заболяване и майчинство. □ 11. Обезщетение за отглеждане на малко дете (чл. 52а и 53 от Кодекса за социално осигуряване) След изтичането на срока на обезщетението за бременност и раждане (410 дни, от които 45 дни преди раждането), през време на допълнителния платен отпуск за отглеждане на малко дете на майката (осиновителката) се изплаща месечно парично обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (за 2017 г. - 340 лв.). Осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на паричното обезщетение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Когато допълнителният платен отпуск за отглеждането на малко дете вместо от майката (осиновителката) се ползва от бащата (осиновителя) или от лицето, което е поело отглеждането на детето, те получават месечното парично обезщетение при отглеждане на малко дете. Право на обезщетението имат и самоосигуряващите се лица, които са осигурени за общо заболяване и майчинство и имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. □ 12. □ Обезщетение при осиновяване на дете от 2 до 5 годишна възраст (чл. 53а от Кодекса за социално осигуряване) Осигуреното за общо заболяване и майчинство лице, което има 12 месеца осигурителен стаж като осигурено за този риск и ползва отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст при условията на пълно осиновяване, има право на обезщетение в размера, определен по реда, по който се изчислява паричното обезщетение за бременност и раждане, за срок от 365 дни, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. Право на това обезщетение имат и самоосигуряващите се лица, които са осигурени за общо заболяване и майчинство и имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. □ 13. □ Обезщетение при неизползване на допълнителния платен отпуск за отглеждане на малко дете (чл. 54 от Кодекса за социално осигуряване) Майката (осиновителката), която е осигурена за общо заболяване и майчинство и е имала право на обезщетение за отглеждане на малко дете, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от това обезщетение, ако: 1. не ползва допълнителния платен отпуск за отглеждане на малко дете или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване; 2. самоосигуряващото се лице с право на обезщетение за отглеждане на малко дете започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство. □

14. Парично обезщетение за безработица (чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване) Право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168; 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда, или законодателството на друга държава. □ За придобиване право на парично обезщетение се зачита и времето: 1. на платен и неплатен отпуск за отглеждане на дете; 2. на платените и неплатените отпуски за временна неработоспособност и за бременност и раждане, както и отпуска при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст; 3. на неплатения отпуск до 30 работни дни през една календарна година; 4. зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна. □ От 1 юли 2017 г. заявлението за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване се подава лично от лицето в избрано от него териториално поделение на Националния осигурителен институт или по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис или персонален идентификационен код на подателя. □ EN ISO 9001:2015 "Административно обслужване на физически и юридически лица" ПОЛИТИКА ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ © 2014 Официална страница на Министерството на труда и социалната политика на Република България